

TLAČOVÁ SPRÁVA

6. máj 2026

Deň slovenského filmu v Kine Lumière odborne zhodnotí kvalitné a inšpiratívne minuloročné diela

Tradičné podujatie Týždeň slovenského filmu sa konsoliduje a tento rok sa bude konať len ako Deň slovenského filmu 2026. Uskutoční sa v utorok 12. mája od 10.00 do 18.00 hod. v Kine Lumière a sústredí sa predovšetkým na odbornú kritickú reflexiu. V súvislosti s podujatím Kino Lumière v dňoch od 11. do 15. mája uvedie vybrané minuloročné celovečerné a krátkometrážne filmy. Vstup na podujatie je voľný, na projekcie filmov bude zľavnené vstupné.

Týždeň slovenského filmu vznikol v roku 2015 ako bilančná prehliadka slovenskej kinematografie, vlani sa konal jeho jedenásty ročník. V dvanástom roku existencie túto prehliadku zasiahla konsolidácia a program sa z finančných dôvodov zredukoval len na jeden deň. S ohľadom na úspechy doma aj na medzinárodnej scéne by si slovenská kinematografia práve naopak zaslúžila adekvátny priestor na svoju prezentáciu.

„V roku 2025 vzniklo 36 slovenských filmov, ktoré sa s úspechom premietajú na festivaloch v zahraničí vrátane tých najprestížnejších a tešia sa aj priazni domácich divákov,“ hodnotí slovenskú kinematografiu Miro Ulman, odborný pracovník Audiovizuálneho informačného centra Slovenského filmového ústavu (SFÚ). *„Potešiteľný je aj podiel debutov. Vlani ich vzniklo trinásť, navyše v hodnotení slovenských celovečerných filmov roku 2025 v online magazíne Filmsk.sk obsadili debuty prvé tri priečky v poradí Hore je nebo, v doline som ja Kataríny Gramatovej, Potopa Martina Gondu, Nepela Gregora Valentoviča a všetky mali priemerné hodnotenie nad 90 percent. Premiéru v kinodistribúcii malo v minulom roku 42 domácich titulov a videlo ich viac ako milión divákov. Tri z nich – Černák Jakuba Kronera, Duchoň Petra Bebjaka a Otec Terezy Nvotovej – dokonca figurujú v TOP 10, pričom Černák sa stal divácky najúspešnejším filmom roku,“* hovorí Ulman.

Týždeň slovenského filmu počas ostatných jedenásť rokov hodnotil stav slovenskej kinematografie prostredníctvom odborných panelov, projekcií filmov, diskusií s tvorcami. Ako vyplýva z podtitulu tohtoročného konsolidovaného podujatia, zúžený Deň slovenského filmu ponúkne koncentrovaný priestor na prezentáciu odbornej kritickej reflexie vlnajúcej slovenskej kinematografie a diskusiu s publikom.

„Základná štruktúra podujatia sa oproti minulosti až tak nezmenila, len sa zredukovala. Pôvodné tri, v niektorých rokoch až štyri popoludnia venované zvlášť hranému, dokumentárnemu a animovanému filmu a výnimočne aj filmovej vede a kritike, sa tento rok zmenili na jedno podujatie s programovými blokmi venovanými hranému, dokumentárnemu a animovanému filmu,“ hovorí Mária Ferenčuhová, dramaturgička a koordinátorka podujatia z oddelenia vedy a výskumu SFÚ, ktorá ho bude moderovať. Podľa nej *„najväčšia zmena spočíva v koncepcii príspevkov: reflexia vlnajúcej tvorby už nie je bilančná, verejnosť už nečakajú hlavné príspevky, ktoré by reflektovali všetky filmy, čo v predošlom roku prišli do kinodistribúcie, a koreferáty, ktoré by selektívne vyzdvihovali niektoré aspekty tvorby. Príspevky sú si rovnocenné a všetky sú koncipované tak, že sa zameriavajú primárne na to, čo bolo vo vlnajúcej tvorbe pozoruhodné alebo mimoriadne kvalitné, a na niektoré jej špecifické črty. Tomu je prispôbený aj rozsah: jednotlivé prezentácie sú plánované na pätnásť minút, dostatočný priestor však chceme venovať diskusii, do ktorej sa, pevne verím, zapojí aj publikum“.*

Dopoludňajší program podujatia bude venovaný hranej tvorbe. Vo svojich príspevkoch sa na ňu zamerajú filmové teoretičky Katarína Mišíková, ktorá sa pozrie na filmové Slovensko ako na krajinu útekov, a Jana Dudková, ktorá pomenuje reprezentácie toxické maskulinity v životopisných filmoch. Filmový publicista Jakub Lenčoš upriami pozornosť na nové súvislosti pri interpretácii filmu *Otec*

Terezy Nvotovej. Popoludní budú autori príspevkov hovoriť o dokumentárnom a animovanom filme. Filmový teoretik Martin Palúch sa zameria na tvorivé postupy vo filme *AKCIA MONACO* Dušana Trančíka, filmová teoretička Zuzana Goleinová sa sústreďí na dokumentárne básne a estetička Kristína Žilincárová zacieli na zobrazenie sveta, ktorý nie je len ľudský. Záverečný blok ponúkne príspevky filmového teoretika Martina Ciela o bábkovom filme *Dukla* Gejzu Dezorza a filmovej teoretičky Evy Šoškovej, ktorá rozkryje problematiku postavenia detskej animovanej tvorby vo verejnoprávnej televízii.

Na záver Dňa slovenského filmu sa uskutoční diskusia o debutoch za účasti vlašajších debutantov, režiséra filmu *Potopa* Martina Gondu a režiséra filmu *Nepela* Gregora Valentoviča. „*Rozhodnutie významne nasvietiť práve debutové filmy Nepela, Potopa a Hore je nebo, v doline som ja vyplynulo už z výročného hodnotenia filmových kritikov a kritičiek pre online magazín Filmsk.sk*“, vysvetľuje zameranie podujatia na debutujúcich filmárov Mária Ferenčuhová. „*Tieto tri debutové filmy skórovali lepšie ako niektoré filmy zavedených tvorcov. Nominácie a ceny Slnko v sieti a tiež udelenie Českého leva za réžiu filmu Hore je nebo, v doline som ja Kataríny Gramatovej túto výnimočnosť debutov potvrdili a utvrdili nás v rozhodnutí venovať pozornosť najmladšej generácii tvorcov a tvorkyň.*“

V minulosti prehliadka Týždeň slovenského filmu uvádzala aj filmy prihlásené alebo nominované na národnú filmovú cenu Slnko v sieti. Tento rok v nadväznosti na podujatie Deň slovenského filmu premietne Kino Lumière len výber z minuloročných titulov. Mária Ferenčuhová hovorí, že „*nebolo ľahké zredukovať vlašajší silný rok pre slovenskú kinematografiu do niekoľkých projekcií, a tak sme filmy vybrali jednak podľa toho, akým témam a filmom sa plánujú venovať autorky a autori príspevkov, jednak podľa toho, čo ako organizátori považujeme za najkvalitnejšie alebo formálne či obsahovo za najinšpiratívnejšie, hoci nemuselo vždy ísť o divácky najnavštevovanejšie diela*“.

Celkovo sa premietne sedem celovečerných filmov vrátane troch úspešných debutov a päť krátkometrážnych titulov. Celovečerné filmy „*sme sa rozhodli obohatiť spojením s motivicky alebo tematicky 'spriaznenými' krátkymi filmami. Práve unikátnym spojením krátkych filmov s dlhometrážnymi chceme dotvoriť obraz toho, aká talentovaná je najmladšia generácia filmárov a filmárov, a tiež poukázať na to, že krátke filmy dokážu na malom priestore inovovať filmovú reč, ale aj bravúrne formulovať témy, na ktoré sú celovečerné filmy neraz krátke,*“ dopĺňa Ferenčuhová.

Pred filmom Kataríny Gramatovej *Hore je nebo, v doline som ja* je zaradený film *Venuša v retrográde* Štefánia Lovasovej o dvoch nedospelých sestrách nútených starať sa o svoju labilnú mamu. Pred filmom Martina Kollara *Letopis* bude uvedený poetický dokument *Seablindness* Terezy Smetanovej mapujúci prístavy ako obrovské prekladiská tovarov. Vojnový bábkový film Gejzu Dezorza *Dukla* sa spojí s animovaným filmom *Zomrela som v Irpini* Anastasie Falileievu a projekciu oceneného animovaného filmu štvorice režisérov Davida Súkupa, Patrika Pašša, Leona Vidmara a Jeana-Clauda Rozeca *Príbehy z čarovnej záhrady* doplní epizóda *Drahokamy* Andreja Gregorčoka z nominovaného večerníckového seriálu *Lesná päťka*. Krátky film Evy Sajanovej *Ako počúvať fontány* bude uvedený pred filmom *AKCIA MONACO* Dušana Trančíka.

Organizátorom podujatia Deň slovenského filmu je Slovenský filmový ústav. Počas neho bude v Kine Lumière v ponuke predaj edičných produktov SFÚ z predajne Klapka.sk za zvýhodnené ceny. Vybrané filmy bude možné vidieť v termíne od 4. do 17. mája aj online v spolupráci s portálom DAFilms SK. Partnermi podujatia sú Film.sk, Kino-Ikon, Rádio FM, DAFilms SK, Kino Lumière, Barzzuz, SAPA a SFTA.

[Viac informácií a program podujatia Deň slovenského filmu](#)

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk